

**ZARZĄDZENIE NR 246/2013
PREZYDENTA MIASTA KIELCE**

z dnia 3 lipca 2013 r.

**w sprawie korzystania z rowerów służbowych przez pracowników Urzędu Miasta
Kielce**

Na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594) oraz § 5 i § 7 ust. 5 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Kielce stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 480/2011 Prezydenta Miasta Kielce z 30 grudnia 2011 r. w sprawie nadania Urzędowi Miasta Kielce Regulaminu Organizacyjnego, zmienionego Zarządzeniem Nr 92/2012 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 27 lutego 2012 r. oraz Zarządzeniem nr 77/2013 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 25 marca 2013 r., zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się „Zasady korzystania z rowerów służbowych Urzędu Miasta Kielce”, stanowiące załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 2.

Zasady i tryb udostępniania rowerów reguluje „Instrukcja bezpieczeństwa jazdy rowerem dla pracowników Urzędu Miasta Kielce korzystającego z roweru służbowego”, stanowiąca Załącznik Nr 2 do zarządzenia.

§ 3.

Wprowadza się „Kartę oceny ryzyka zawodowego dla pracownika korzystającego z roweru służbowego”, stanowiącą Załącznik Nr 3 do zarządzenia.

§ 4.

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Zakładu Obsługi i Informatyki Urzędu Miasta Kielce.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta
Kielce

Wojciech Lubawski

Zasady korzystania z rowerów służbowych Urzędu Miasta Kielce

§ 1

Zasady korzystania z rowerów służbowych Urzędu Miasta Kielce, zwane dalej „zasadami korzystania z rowerów” określa sposób korzystania z rowerów przez osoby uprawnione.

§ 2

Ilekcroć w zasadach korzystania z rowerów jest mowa o:

1. „rowerze” – należy przez to rozumieć rower służbowy udostępniany użytkownikom przez Urząd Miasta Kielce, w ramach ich obowiązków służbowych;
2. „użytkownik” – należy przez to rozumieć pracownika Urzędu Miasta Kielce oraz jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Kielce, zarejestrowanego na liście użytkowników rowerów służbowych lub inną osobę, która za zgodą Prezydenta Miasta Kielce lub Pełnomocnika Prezydenta Miasta Kielce ds. infrastruktury rowerowej korzysta z roweru służbowego;
3. „dyspozytorze” – należy przez to rozumieć pracownika Zakładu Obsługi i Informatyki Urzędu Miasta Kielce odpowiedzialnego za obsługę wydawania rowerów i prowadzenie rejestru wypożyczeń rowerów;
4. „zapięciu rowerowym” – należy przez to rozumieć zabezpieczenie antykradzieżowe będące na wyposażeniu roweru.

§ 3

Zasady ogólne

1. Rower jest własnością Urzędu Miasta Kielce;
2. Rower udostępniany jest użytkownikowi wyłącznie w celach realizacji obowiązków służbowych zleconych przez przełożonych;
3. Użytkownik zobowiązany jest do użytkowania roweru na warunkach określonych w niniejszym regulaminie oraz instrukcji użytkowania roweru,.
4. Za korzystanie z roweru użytkownik nie ponosi żadnych opłat;
5. Uprawnienie do używania roweru użytkownik nabywa po uprzednim zapoznaniu się z niniejszymi zasadami korzystania z rowerów, odbyciu szkolenia z obsługi roweru, zapoznaniu się z instrukcją użytkowania roweru, zapoznaniu się z instrukcją BHP oraz kartą oceny ryzyka zawodowego, podpisaniu oświadczenia stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszych zasad korzystania z rowerów;

6. Każdorazowe użycie roweru musi zostać zarejestrowane w rejestrze wypożyczeń rowerów służbowych Urzędu Miasta Kielce, a każde pobranie i zwrot roweru potwierdzone podpisem użytkownika. Rejestr wypożyczeń rowerów prowadzi dyspozytor;
7. Podczas korzystania z roweru użytkownik zobowiązuje się do przestrzegania Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 Prawo o Ruchu Drogowym (t.j. Dz.U. z 2012 r. Nr 0, poz. 1137 z późn. zm.).
1. Rowery są wyposażone zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz.U. z 2003 r., Nr 32, poz. 262, z późn. zm.)
2. Użytkownik ponosi pełną odpowiedzialność cywilną za szkody wobec osób trzecich powstałe na skutek korzystania z Roweru.

§ 4

Postanowienia Końcowe

1. Roweru nie można udostępniać osobom trzecim.
2. Użytkownik każdorazowo powinien spełniać wymagania zawarte w instrukcji BHP oraz może użytkować jedynie rower sprawny technicznie i w takim samym stanie powinien go zwrócić.
3. Należy każdorazowo zabezpieczyć rower przed kradzieżą przy pomocy zapięcia rowerowego.
4. Utrata roweru na skutek kradzieży musi być niezwłocznie zgłoszona przez użytkownika na policję oraz dyspozytorowi.
5. Użytkownik zobowiązany jest zwrócić rower w dniu wydania. W uzasadnionych przypadkach za zgodą Dyspozytora można zwrócić rower w następnym dniu (nie później niż w piątek). Do chwili zwrotu roweru, pozostaje on pod opieką użytkownika, który ponosi pełną odpowiedzialność za rower.
6. Rowery służbowe są objęte ubezpieczeniem OC, AC oraz NW.

Załącznik Nr 1

do Zasady korzystania

z rowerów służbowych Urzędu Miasta Kielce

OŚWIADCZENIE

Ja, ... oświadczam, że:

1. Został mi udzielony instruktaż stanowiskowy w zakresie jazdy rowerem służbowym;
2. Zapoznałem się z instrukcją stanowiskową BHP dla pracownika korzystającego z roweru służbowego Urzędu Miasta Kielce;
3. Zapoznałem się z Instrukcją obsługi roweru wydaną przez producenta roweru;
4. Posiadam umiejętności jazdy na rowerze oraz znajomość przepisów ruchu drogowego;
5. Mój stan zdrowia umożliwia bezpieczne poruszanie się na rowerze;
6. Zapoznałem się z Zasadami korzystania z rowerów służbowych Urzędu Miasta Kielce

.....

(podpis pracownika)

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA JAZDY ROWEREM DLA PRACOWNIKA URZĘDU MIASTA KIELCE KORZYSTAJĄCEGO ROWERU SŁUŻBOWEGO

I. DO JAZDY ROWEREM MOŻE BYĆ DOPUSZCZONY PRACOWNIK KTÓRY:

- 1) posiada wiedzę i umiejętności z zakresu ruchu drogowego zawarte w Prawie o Ruchu Drogowym,
- 2) zapoznał się z Kartą oceny ryzyka zawodowego pracownika korzystającego z roweru służbowego,
- 3) poinformował bezpośredniego przełożonego o jeździe rowerem,
- 4) zapoznał się z niniejszą Instrukcją oraz Instrukcją obsługi roweru wydaną przez producenta roweru.

II. PRZED ROZPOCZĘCIEM JAZDY NALEŻY:

- 1) dokonać przeglądu roweru ze zwróceniem szczególnej uwagi na elementy mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo w czasie użytkowania, tj. m.in.:
  - zamocowanie siodełka i kierownicy oraz dostosowanie ich wysokości do swoich cech antropometrycznych,
  - sprawność hamulców,
  - wymaganego prawem oświetlenia,
  - działanie sygnału dźwiękowego,
  - stanu technicznego ogumienia.

III. UŻYTKUJĄC ROWER:

- 1) należy bezwzględnie stosować się do przepisów Prawa o Ruchu Drogowym oraz wskazówek przełożonych,
- 2) w razie stwierdzenia jakichkolwiek usterek technicznych, należy o tym bezzwłocznie zgłosić dyspozytorowi oraz odnotować w Rejestrze wypożyczeń roweru

III. WSKAZANE JEST STOSOWANIE:

- indywidualnych środków chroniących głowę (kask rowerowy)
- elementów zwiększających widoczność użytkownika (szarfy lub kamizelki odbłaskowe)
- okularów chroniących oczy przed pyłami czy owadami, a szczególnie przed promieniowaniem słonecznym UV.

IV. ZABRANIA SIĘ:

- 1) korzystania z roweru:
  - a) przez pracowników, którzy nie zapoznali się z Instrukcjami wymienionymi w pkt I ppkt 4,
  - b) w przypadku stwierdzenia braku wymaganego wyposażenia lub usterek elementów mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo użytkowania (światła, hamulce, dzwonek, itp.),
  - c) w przypadku złego samopoczucia - mogącego mieć wpływ na sprawność psychomotoryczną,
  - d) po spożyciu leków mających wpływ na prowadzenie pojazdów.
- 2) dokonywania samodzielnych napraw zalecanych do wykonania przez serwis w Instrukcji obsługi roweru,
- 3) chwytania się innego pojazdu będącego w ruchu,
- 4) wprowadzania roweru w poślizg,
- 5) konsumpcji podczas przemieszczania się rowerem,
- 6) jazdy rowerem bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy pojazdu,
- 7) korzystanie podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w rękę,
- 8) przejeżdżania przez przejście dla pieszych,

V. PO ZAKOŃCZENIU JAZDY NALEŻY:

- 1) zabezpieczyć rower w sposób uniemożliwiający użycie przez osoby trzecie,
- 2) postępować zgodnie z Instrukcją obsługi roweru.

VI. POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKÓW I AWARII.

1. Pracownik, który uległ wypadkowi, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala, powinien poinformować niezwłocznie o wypadku swojego przełożonego.
2. W przypadku awarii roweru podczas jazdy, należy niezwłocznie powiadomić swojego przełożonego o zaistniałym fakcie.

Zatwierdził

KARTA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKA KORZYSTAJĄCEGO Z ROWERU SŁUŻBOWEGO

Charakterystyka stanowiska pracy

Pracownik Urzędu Miasta Kielce korzysta podczas pracy z roweru służbowego, gdy warunki pogodowe i drogowe umożliwiają bezpieczną jazdę. Rowerem przemieszcza się na obszarze terytorialnym gminy Kielce. W ramach posiadanych uprawnień przeprowadza podstawowe czynności konserwacyjne związane z użytkowaniem roweru. Przestrzega następujących głównych zasad:

- koncentracji uwagi na drodze podczas jazdy rowerem,
- przestrzega postanowień Instrukcji bezpieczeństwa jazdy rowerem, z którą został zapoznany,
- przeciwdziałania możliwym zagrożeniom, wydarzeniom na drodze poprzez stosowanie się do wytycznych ujętych w ocenie ryzyka zawodowego.

Przed każdorazowym użyciem roweru pracownik powinien upewnić się, że rower jest sprawny oraz posiada niezbędne, określone prawem wyposażenie, w tym sprawdzić:

- zamocowanie siodełka i kierownicy,
- umocowanie i działanie świateł,
- działanie sygnału dźwiękowego,
- stan techniczny ogumienia (czy jest właściwe ciśnienie powietrza),
- działanie hamulców.

Jazda na rowerze odbywa się w pozycji wymuszonej, lecz nie powoduje szkodliwości dla układu mięśniowo-szkieletowego. Jest czynnością, która wymaga wysiłku fizycznego, jednak powodowany wydatek energetyczny nie kwalifikuje jej do pracy ciężkiej. Pozycja ciała podczas jazdy nie jest męcząca, gdy elementy roweru są odpowiednio wyregulowane i dopasowane do cech antropometrycznych użytkownika. Poruszając się po drogach należy:

- zachować ostrożność zwracając uwagę na występujące nierówności jezdni,
- nie wjeżdżać w kałuże mogące zakrywać nierówności, dziury w jezdni,
- unikać wjeżdżania na krawężniki, które mogą spowodować upadek,
- przy skrętach zachować należyłą ostrożność, nie skręcać gwałtownie,
- obserwować sytuację na drodze, celem zachowania bezpieczeństwa,
- zachowywać odpowiednią odległość od krawężnika oraz od będących na postoju pojazdów, która pozwoli na bezpieczne ominięcie przeszkód,
- torowiska przejeżdżać tylko pod odpowiednim kątem.

Poruszając się od zmierzchu do świtu, w tunelu oraz w niesprzyjających warunkach pogodowych (opady deszczu, mgła) należy włączyć światła. Jadąc rowerem należy obowiązkowo korzystać z drogi dla rowerów, drogi dla rowerów i pieszych lub pasa ruchu dla rowerów, jeśli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się poruszamy lub zmierny skręcić. Drogi te oznaczone są odpowiednimi znakami pionowymi i poziomymi. Pracownik korzystający z roweru może poruszać się po chodniku, w ściśle określonych przypadkach, gdy:

- nie ma drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, a po sąsiedniej jezdni pojazdy mogą jechać z prędkością wyższą niż 50 km/h, przy czym

chodnik ma szerokość co najmniej 2 m,

- warunki pogodowe (śnieg, wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła) zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni,

Podczas jazdy chodnikiem lub drogą dla pieszych nie wolno rozwijać dużej prędkości, trzeba zachować szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym.

Zabronione jest:

- korzystanie podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku,
- przejeżdżanie rowerem po przejściu dla pieszych - rowerzysta powinien zejść z roweru i przeprowadzić rower,
- zatrzymywanie się:
  - na skrzyżowaniach i w odległości mniejszej niż 10 m od nich lub od przejazdów, na przejściach dla pieszych i na przejazdach dla rowerzystów oraz w odległości mniejszej niż 10 m od nich,
  - w tunelach, na mostach i wiaduktach,
  - na jezdniach i poboczach, jeżeli linia ciągła wyznacza krawędź jezdni, przy lewej krawędzi jezdni (poza przypadkiem, gdy zatrzymanie następuje na drodze jednokierunkowej na obszarze zabudowanym lub dwukierunkowej z małym natężeniem ruchu), na pasie między jezdniami,
  - tuż przed przystankami (bliżej niż 15 m od słupka lub tablicy wyznaczającej przystanek),
  - w miejscach gdzie spowoduje zagrożenie lub utrudnienie w ruchu, na przejazdach kolejowych i tramwajowych oraz bliżej niż 10 m od przejazdu,
- poruszanie się po autostradzie, drogach ekspresowych,
- jazda podczas burz, wyładowań atmosferycznych.

Zasady poruszania się rowerzystów:

- rowerem należy jeździć, trzymając co najmniej jedną rękę na kierownicy oraz nogi na pedałach,
- nie wolno czepiać się innych pojazdów, holować innych rowerzystów, osób na wrotkach czy deskorolce,
- nie wolno jeździć rowerem po spożyciu lekarstw powodujących obniżony czas reakcji,
- dzwonka używa się wyłącznie w przypadku gdy zaistnieje konieczność, by ostrzec innych o niebezpieczeństwie.

Zgodnie z Polską Normą na omawianym stanowisku pracy potencjalnie mogą występować następujące czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe:

- fizyczne - hałas, pojazdy w ruchu,
- chemiczne - duże stężenie tlenku węgla w miejscach przeciążenia ruchu, środki chemiczne stosowane do konserwacji roweru,
- biologiczne - w bardzo małym stopniu,
- psychofizyczne - wymuszona pozycja ciała,

W zależności od rodzaju czynników, w procesie pracy, pracownik korzystający z roweru może być narażony na różne skutki np.

- fizyczne - śmierć w wyniku wypadku, złamanie, skaleczenia, stłuczenia, przecięcia, itp.,
- chemiczne - zmiany skórne, uczulenie, podtrucie
- biologiczne - zakażenie wirusami, bakteriami,
- psychofizyczne - zmęczenie, brak uwagi, koncentracji na wykonywanej czynności, wymuszona pozycja ciała podczas jazdy.

Podstawą zachowania bezpieczeństwa na drodze jest: dobra widoczność rowerzysty przez innych uczestników ruchu drogowego, stała obserwacja toru jazdy, umiejętność przewidywania zachowań innych użytkowników dróg (tzw. zasada ograniczonego zaufania). Mając na uwadze, iż kolizje oraz upadki z roweru mogą skutkować obrażeniami głowy lub stawów, należy rozważyć założenie kasku lub też ochraniaczy kolan i łokci.

LP	Możliwe niebezpieczne wydarzenia lub zagrożenia	Źródło powodujące zagrożenie		Zastosowane środki ochronne	Informacja o zagrożeniu	Odpowiedzialny za ograniczenie lub wyeliminowanie zagrożenia	Uwagi
1	2	3		4	5	6	7
1	Skaleczenie, stłuczenie, upadek, uraz układu kostno-mięśniowego	1	Upadek z roweru podczas wsiadania lub schodzenia	Zachowanie ostrożności podczas wsiadania lub zsiadania z roweru	Instrukcja obsługi roweru oraz szkolenie okresowe z zakresu bhp	Pracownik w zakresie zachowania uwagi	Aktualizacja charakterystyki stanowisk pracy przy zidentyfikowaniu nowego zagrożenia lecz w okresie nie dłuższym niż grudzień 2015
		2	Inny użytkownik drogi będący w ruchu	Postój na wyznaczonych miejscach. Zakaz postoju w miejscach do tego nie przeznaczonych	Ocena ryzyka zawodowego	Pracownik w zakresie obserwacji i zachowania uwagi podczas poruszania się	
					Szkolenie okresowe z zakresu bhp	Wydział Organizacyjny	
		3	Kolizja z innym użytkownikiem drogi w tym wtargnięcie pieszego na ścieżkę rowerową	Zachowanie koncentracji uwagi podczas poruszania się. Stosowanie się do przepisów o ruchu drogowym. Zachowanie bezpiecznych odległości od pozostałych użytkowników drogi	Ocena ryzyka zawodowego	Pracownik w zakresie stosowania się do środków ochronnych ujętych w kolumnie 3	
Szkolenie okresowe z zakresu bhp	Wydział Organizacyjny						
4	Niesprawny rower (niewłaściwe hamulce, luźna kierownica, brak świateł)	Zakaz poruszania się niesprawnym rowerem	Karta oceny ryzyka zawodowego	Kierownik w zakresie instruktażu stanowiskowego			

					Pracownik w zakresie poruszania się wyłącznie sprawnie technicznie rowerem
	5	Wkręcenie przez łańcuch nogawki spodni	Zamontowana osłona łańcucha	Karta oceny ryzyka zawodowego	Kierownik w zakresie instruktażu stanowiskowego
					Pracownik w zakresie poruszania się wyłącznie sprawnie technicznie rowerem
	6	Brak zachowania uwagi, koncentracji podczas jazdy, sytuacje stresujące na drodze	Zachowanie uwagi, koncentracji na wykonywanej czynności lub odstąpić krótkotrwale od jazdy rowerem w przypadku wywołania sytuacji irytującej	Szkolenie okresowe z zakresu bhp	Kierownik w zakresie instruktażu stanowiskowego
					Pracownik w zakresie stosowania się do środków ochronnych ujętych w kolumnie 3 oraz zgłaszania przełożonemu o zdarzeniach lub sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu

LP	Możliwe niebezpieczne wydarzenia lub zagrożenia	Źródło powodujące zagrożenie	Zastosowane środki ochronne	Informacja o zagrożeniu	Odpowiedzialny za ograniczenie lub wyeliminowanie zagrożenia	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
2	Przeziębienie, choroby układu oddechowego	1 Przemieszczanie się po mieście w różnych warunkach atmosferycznych, różnych porach roku 2 Wirusy przenoszone drogą kropelkową	Odpowiedni do warunków pogody ubiór Szczepienia profilaktyczne we własnym zakresie	Ocena ryzyka zawodowego	Pracownik w zakresie stosowania się do środków profilaktycznych	Aktualizacja charakterystyki stanowisk pracy przy zidentyfikowaniu nowego zagrożenia lecz w okresie nie dłuższym niż grudzień 2015
3	Zaprószenie lub uraz oczu podczas jazdy, gdy występują zagrożenia określone w kolumnie 3 Silne światło słoneczne	1 Owady, pyły, materiały lotne występujące w szczególności na obszarach zagrożenia np.; lasy, parki Promienie ultrafioletowe (UV)	Stosowanie okularów do jazdy na rowerze z filtrem na UV - ultrafiolet	Ocena ryzyka zawodowego	Pracownik w zakresie stosowania. Pracodawca w zakresie wyposażenia pracownika w okulary ochronne	
		Zwisające na wysokości toru jazdy gałęzie drzew, krzewów	Omijanie, a w uzasadnionych przypadkach zejście z roweru i przeprowadzenie obok przeszkody		Pracownik w zakresie stosowania się do środków profilaktycznych	

Kartę opracował:

Zatwierdził